

HMS
Borgartún 21
105 Reykjavík

Búðardalur 7. október 2026

Efni: Umsögn Dalabyggðar um umhverfismatsskýrslu vegna skógræktar í landi Ljárskóga

Vísað er til umhverfismatsskýrslu skógræktar í landi Ljárskóga, dags. 27. ágúst 2026, sem er til kynningar í Skipulagsgáttinni, mál nr. 301/2024.

Yggdrasill Carbon hyggst ráðast í skógrækt í landi Ljárskóga, landnr. 13576, í samstarfi við landeigendur á svæði sem nær yfir alls 5.500 ha. Gert er ráð fyrir að plantað í að hámarki 2.780 ha, eða 51% svæðisins, vegna þess að ekki verður plantað í votlendi og 15 m svæði umhverfis það og heldur ekki í 20 m svæði umhverfis fornminjar. Tímaáætlanir gera ráð fyrir því að gróðursetja svæðið í 4 áföngum, ein áfanga hvert sumar, og framkvæmdin taki um 5 ár með undirbúningi og frágangi.

Markmið skógræktarverkefnisins er að binda koltvísýring úr andrúmslofti, búa til beitarskóg, byggja upp skógarauðlind í samstarfi við sauðfjárbændur og græða upp landið ásamt því að vera framlag í baráttunni gegn þeim miklu loftslagsbreytingum sem eru að eiga sér stað.

Þann 5. janúar 2024 úrskurðaði Skipulagsstofnun að skógræktaráformin væru háð mati á umhverfisáhrifum. Helstu atriði í niðurstöðu Skipulagsstofnunar voru eftirfarandi:

- Framkvæmdin er líkleg til að hafa mikil áhrif á þær vistgerðir sem fyrir eru á svæðinu, þ.m.t. vistgerðir með hátt verndargildi og vistgerðir á lista Bernarsamningsins.
- Framkvæmdin er líkleg til að hafa mikil áhrif á þær fuglategundir sem nýta svæðið, þ.m.t. himbrima og álf.
- Skógræktin kann að hafa áhrif á vatnsbúskap á svæðinu.
- Fyrirhuguð skógrækt mun leiða til mikilla breytinga á landslagi og hafa áhrif á óbyggð víðerni.

Matsáætlun var kynnt vorið 2024 og skilaði Dalabyggð umsögn um hana 10. apríl 2024.

Í umhverfismatsskýrslunni er gerð grein fyrir framkvæmdinni og metin áhrif hennar á umhverfispættina gróður, fuglalíf, vatnafar og lífríki í vatni, landslag og ásynd, fornminjar, samfélag, útivist og ferðaþjónusta og loftslag.

Dalabyggð hefur kynnt sér umhverfismatsskýrsluna og bendir á eftirfarandi atriði:

Aðalskipulag

Fram kemur í kafla 3.2. í umhverfismatsskýrslunni um fyrirliggjandi skipulagsáætlanir að svæðið sé allt skilgreint landbúnaðarsvæði og vísað til stefnu og markmiða í Aðalskipulagi Dalabyggðar 2020-2032 um skógrækt.

Dalabyggð bendir á að samkvæmt aðalskipulaginu er heimil allt að 200 ha skógrækt á landbúnaðarsvæðum í flokki II og III, sbr. kafla 17.14 um skógrækt og landgræðslu í greinargerð aðalskipulagsins.

Ljóst er að umfang fyrirhugaðrar skógræktar í landi Ljárskóga er umfram stærðarviðmið um skógrækt sem heimil er á landbúnaðarsvæðum. Skógræktarframkvæmdin kallar því á aðalskipulagsbreytingu þar sem landnotkun verði breytt úr landbúnaðarsvæði í skógræktar- og landgræðslusvæði (SL) og sett skipulagsákvæði um skógræktarverkefnið og hvernig að því skuli staðið til grundvallar veitingu framkvæmdaleyfis.

Framkvæmdin er háð framkvæmdaleyfi Dalabyggðar sbr. 13. og 14. gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Og eins og fram kemur í kafla 3.4 um leyfisveitingar í umhverfismatskýrslu mun samhliða aðalskipulagsbreytingu þurfa að sækja um leyfi til að taka land úr landbúnaðarnotum samkvæmt 6. gr. jarðalaga nr. 81/2004.

Að öðru leyti gerir Dalabyggð ekki athugasemdir við umhverfismatsskýrsluna og niðurstöður hennar.